Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Pancracio lxxi

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

ınnatam vxorē viro ſubijci.pugnis ⁊ calcibus cedi
deformes ꝑtus ſepius ꝓcurari.rurſus que vix ma-
tris pia monita ſuſtinere poterat oportere grādia
cōuicia pati mariti. Jlla aūt inter cetera dixit. Scio
patrē meū fuiſſe zelotipū.⁊ matrē meā ab eo cōui
cia plurima paſſam eſſe. Nunqd vir meus talis fu
turus eſt? Cui illi. Qm̄ q̄diu ſunt ſponſi videnť eſſe
benigni.ſed mariti effecti crudeliter dominanť.et
aliqñ ancillas preferūt dn̄abus. Oīs aūt ſanctitas
amiſſa per pn̄iam reuocari pōt. ſola autē virgini-
tas ad ſuū ſtatū reuocari nō pōt. Reat⁹ ei ꝑ pn̄iam
expelli poteſt.virginitas reuocari nō poteſt vt ad
ſtatū priſtine ſanctitatis attingat. Tūc flauia domi
cilla credidit.et virginitatē vouit.et a ſancto cle-
mente velata eſt. Qd̄ ſpōſus eius audiēs licēcia a
domiciano īpetrata.virginē cū ſanctis nereo et a-
chilleo in poncianā inſulā relegauit putans ſe per
hoc poſſe virginis ꝓpoſitū immutare. Poſt aliqđ
tēpus cū ipſe ad inſulā ꝑrexiſſet.et multis muneri-
bus ſanctos vt virgini ſuaderēt induceret.ipi hec
penitus reſpuētes magis eam in dn̄o cōfortabāt.
Qua ꝓpter cū ad ſacrificia cōpellerenť.⁊ dicerent
ſe a beato petro apl̄o baptiſatos.nulla rōne poſſe
ydol̄ imolare capite ceſi ſunt circa annū dn̄i.lxxx.
Quoꝝ corꝑa iuxta ſepulcrū petronelle poſita ſūt.
Alios etiā ſcꝫ victorinū euchicē et maronē quibus
domicilla adherebat tanq̄ ſeruos.tota die in ſuis
ꝑdijs laborare faciebat.et veſꝑe cantabrū ad mā-
ducandū eis dabat. Tandē euchicē cedi iuſſit quo
uſq̄ ſpūm exalaret.victorinū vero in aq̄s fetētib⁹
ſuffocari.maronē vero ſaxo ingēti opprimi iuſſit.
Cū aūt immaniſſimā petrā quā vix.lxx.viri moue
re poterāt ſuꝑ eū iactaſſent ipꝫ predictū lapidē in
humeros ſuos accepit. et quaſi leues paleas ad
duo miliaria portauit. Et cū plurimi credidiſſent
cōſularis eū occidi fecit. Poſt hoc aurelianus do-
micillā de exilio reduxit.et duas virgines eufroſi-
nam et theodorā collactaneas ei⁹.vt ei ſuaderēt
miſit. Quas tn̄ domicilla ad fidē cōuertit. Tūc au-
relianus cū ſpōſis ꝑdictaꝝ puellarū et trib⁹ iocu-
latoribus ad domicillā veīt vt ei⁹ nuptias celebra
ret.et ipam ſaltē violēter opprimeret. Sed cū do
micilla ꝑdictos duos iuuenes cōuertiſſet.aurelia-
nus domicillā in thalamū introduxit.et ibidē mi-
mos canere fecit.et ceteros ſecū ſaltare iuſſit.vo-
lēs eū poſtmodū violare. Sed cū deficerēt mimi in
canēdo.et ceteri in ſaltādo.ipſe tn̄ ꝑ duos dies nō
ceſſauit.quouſq̄ in ſaltādo deficiēs expirauit. Lu
xurius vero frater ei⁹ īpetrata licētia oēs qui cre-
diderāt interfecit.et cubiculo vbi ꝑdicte virgines
morabanť ignē ſuppoſuit. Que orātes ſpūꝫ emiſe-
rūt. Quarum corpora ſanctus ceſarius mane ille-
ſa reperiens ſepelliuit.

De ſancto pancracio lxxi A

Pancracius a pan qđ eſt totū et gratus et ci
tius quaſi tot⁹ cito gratis.q: in ſua pueri-
cia grat⁹.vel vt dicit ī glo.pācras dicit rapi
na.pācranari⁹ flagellis ſubiect⁹.pācrus lapis va
rie colorat⁹ ipe ei rapuit predā captiuorū.fuit ſub-
iect⁹ flagellis tormētoꝝ colorat⁹ varietate virtutū

Pancracius nobiliſſimis ortus parētib⁹.dū
apud frigiā et patre ⁊ matre orbatus eſſet
ſub cura dyoniſij patrui ſui relict⁹ eſt. Am-
bo ergo romā vbi largū habebant patrimoniū re-
dierūt. Jn quoꝝ vico cornelius papa cū fidelibus
latitabat. A quo quidē cornelio cū ꝑdictus dyoni
ſius et pancraci⁹ fidē xp̄i recepiſſent. tandē dyoni
ſius ī pace morit.et pācracius capit et ceſari ꝑſen-
tat. Erat aūt pācraci⁹ quaſi annoꝝ.xiiij. Cui dixit
dyocletian⁹ ceſar. Jnfantule ſuadeo tibi ne mala
morte moriaris:q: cū puer ſis facile decipis.et q̄a
nobilis comprobaris ⁊ cariſſimi mei filius extitiſti
te vt recedas ab hac veſania.vt velut filiū meū te
habeā. Cui pācracius. Et ſi puer ſum corꝑe.cor tn̄
gero ſenile. Et virtute dn̄i nr̄i iheſu xp̄i terror ve-
ſter tm̄ apud nos eſt q̄tuꝫ hec pictura quā cernim⁹
Dij aūt tui quos me hortaris colere deceptores et
germanaꝝ ſtupratores fuerūt q̄ etiā nec parētib⁹
pepercerūt. Qđ ſi hodie ſeruos tuos talia cogno-
ſceres facere ꝓtinus occidi iuberes. Tales deos

miro: quomodo colere non erubeſcis. Auguſtus igiꝉ purās ſe a puero victū. iuſſit eū in via aureliana decollari circa ānos dñi. cclxxxvij. Cuius corp⁹ cocauilla ſenatrix diligenter ſepeliuit. Ad eius ſepulcrū vt ait greg̃. turoñ. ſi qs falſuȝ iurare voluerit. anteq̄ ad cācellū chori ꝑueniat. aut ſtatim a demone captus inſanit. aut cadēs in pauimentū ꝑtinus vitā ꝑdit. Lis nō modica inter duos erat. ⁊ iudex reū minime ignorabat. Zelo igitur iuſticie iudex ductus. ambos ad altare ſancti petri deduxit et ibidē reuȝ innocentiā ſuam quā pretendebat iuramēto expiare coegit rogās apl̄ȝ vt aliquo īdicio oñderet veritatem. Cuȝ aūt ille iuraſſet. et nichil mali paſſus fuiſſet. iudex eius malicie cōſcius. zelo accēſus iuſticie exclamauit. Senior iſte petrus aut nimis miſericors eſt. aut minori defert. Eam⁹ ad pancraciū iuuenē. et ab eo requiramus. Cuȝ ergo veniſſent. et ſuper tumulū reus iurare falſum preſumpſiſſet manū inde trahere non potuit. et ibidē poſtmodū expirauit. Unde vſq̄ȝ hodie a pleriſq̄ȝ obſeruatur. vt ſuper reliquias beati pācracij pro arduis iuramentum fiat.

De feſtiuitatibus que occurrunt infra tempus peregrinationis.

Dicto de feſtiuitatibus q̄ occurrūt infra tēp⁹ reconciliationis quod tempus repreſentat eccleſia a paſcha vſq̄ȝ ad octauā penthcoſ̄. Sequitur videre de feſtiuitatibus q̄ eueniūt infra tēpus peregrinationis. qđ tēpus repreſentat eccleſia ab octaua penthcoſ̄. vſq̄ȝ ad aduentū. Principiū aūt huius temporis non ſemꝑ hic incipit. ſed iuxta paſchalem terminum variatur.

De ſancto vrbano lxxij

A Urbanus ab vrbanitate dictus. vel vrban⁹ ab vr: qđ eſt lumen vel ignis. ⁊ balan reſpōſio fuit eīm lumen per conuerſationē honeſtā. ignis per caritatē ſuccenſam. reſpōſio per doctrinam. Fuit lumen ſiue lux. q: lux eſt in aſpectu amabilis. in eſſentia īmaterialis. in ſitu celeſtis. in actu perutilis. Sic ille ſanctus fuit amabilis in cōuerſatione. immaterialis in mundi deſpectiōe. celeſtis in cōtemplatione. vtilis in predicatione.

B Urbanus calixto pape ſucceſſit. Cuius tpe cū fuiſſet maxima ꝑſecutio in xp̄ianis. tandem alexāder cuius mater hamea xp̄iana erat. quā origenes ꝯuerterat impiū ſumpſit. Ipa igiꝉ filiū ꝑcibus maternis induxit. vt a perſecutiōe xp̄ianoꝝ ceſſaret. Uerūtm̄ almachi⁹ vrbis p̄fect⁹ qui beatā ceciliā decollauerat in xp̄ianos crudeliter ſeuiebat. Sanctū ergo vrbanū diligēter inqri

fecit et in quodā antro ꝓcurante carpaſio quodā miniſtro cū tribus p̄ſbiteris et tribus dyaconibus repertū in carcerē mitti iuſſit. Poſt hoc corā ſe ip̄m adduci ꝑcepit. et q̄ quinq̄ȝ milia hoīm cum ſacrilega cecilia et illuſtrib⁹ viris tyburcio ⁊ valeriano ſeduxerat. eidē obiecit. et theſauros cecilie requiſiuit. Cui vrbanus. Ut video plus te ad ſeuiēduȝ in ſanctos ducit cupiditas q̄ cultus deoꝝ. Theſaurus cecilie ꝑ manus pauperū celos cōſcēdit. Cum ergo ſanctū vrbanū cū ſocijs plūbatis cederent. et ip̄e nomen dñi elyon inuocaret. ſubridēs p̄fectus ait. Sapiēs vult iſte ſenex videri. et ideo nūc ignota loquiꝉ. Cuȝ aūt ſuperari nō poſſent. iteꝝ in carcerem recludūtur. Ubi tres tribunos ad ſe veniētes cū cuſtode carceris anolino ſctūs vrban⁹ baptiſauit. Audito igiꝉ q̄ anolin⁹ xp̄ianus fact⁹ eſſet. p̄fecto ſiſtitur. et ſacrificare rēnuēs decollaꝉ. Sanctus aūt vrbanus cū ſocijs ad ſimulacrū duciꝉ. et thura imponere vrgeꝉ. Tūc orante vrbano ſimulacrū cecidit. et viginti duos ſacerdotes qui ignē miniſtrabant occidit. Tūc grauiſſime laniaꝉ. et poſt hoc ad ſacrificādū ducunꝉ. Qui i ip̄m ydolū expuētes frontes cruce munierūt. et inuicē dato pacis oſculo capitalē ſentenciā acceperūt ſub alexādro. qui cepit circa annū dñi. ccxx. Sed ſtatim carpaſius a demone arripiꝉ. et deos ſuos blaſphemās et xp̄ianos in uirtus magnificās a demone ſuffocaꝉ. Qđ ei⁹ vxor armena videns. cū filia ſua lucina et tota familia a ſancto fortunato p̄ſbitero baptiſma ſuſcepit. ⁊ poſt hoc ſanctorū corpora honorifice ſepelliuit.